

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Министарство комуникација и транспорта
Дирекција за цивилно ваздухопловство

А

С

Д

Ж

В

**ПРАВИЛНИК О ОДРЖАВАЊУ И
ПРЕГЛЕДАЊУ АЕРОДРОМА И
МЈЕРАМА ПОТРЕБНИМ ЗА ЊЕГОВУ
БЕЗБЈЕДНУ УПОТРЕБУ**

Датум: 19. мај 2006. године
Референтни број: 02-292.3-603/06
Језик: српски

На основу члана 61. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02), члана 6. став 1. и члана 14. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 2/04), генерални директор Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК

О ОДРЖАВАЊУ И ПРЕГЛЕДАЊУ АЕРОДРОМА И МЈЕРАМА ПОТРЕБНИМ ЗА ЊЕГОВУ БЕЗБЈЕДНУ УПОТРЕБУ

ДИО ПРВИ - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(Предмет)

(1) Овим Правилником утврђује се начин одржавања и прегледања полетно-слетних стаза (у даљњем тексту: ПСС-а), других стаза, стајанке и других површина на аеродрому које служе за кретање ваздухоплова (у даљњем тексту: оперативне површине) и начин одржавања објеката, инсталација, уређаја, опреме и средстава аеродромских служби који омогућавају безбједно узлијетање, слијетање и боравак ваздухоплова, као и прихват и отпрему ваздухоплова, путника и ствари.

(2) Одржавање оперативних површина и одржавање објеката, инсталација, уређаја, опреме и средстава из става 1. овога Правилника обавља се на начин прописан овим Правилником, односно у складу с упутама произвођача уређаја и опреме.

Члан 2.

(Овлаштена особа)

Прегледе и одржавање оперативних површина, инсталација и уређаја свјетлосне сигнализације, те послове зимске службе може обављати само особа која посједује потврду о оспособљености за обављање тих послова.

Члан 3.

(Начин одржавања)

(1) Одржавање може бити редовно и појачано.

(2) **Редовно одржавање** обухвата радове мањег обима, а нарочито: преглед оперативних површина, објеката, инсталација, уређаја, опреме и средстава који омогућавају безбједно полијетање, слијетање и боравак ваздухоплова, прихват и отпрему ваздухоплова, путника и ствари (у даљњем тексту: прегледи), подузимање превентивних мјера, поправке, отклањање недостатака и чишћење оперативних површина, објеката, инсталација, уређаја, опреме и средстава и сл.

(3) Редовно одржавање обавља се на темељу важеће документације (документација изведеног стања, односно према упутама произвођача за одржавање опреме или уређаја).

(4) **Појачано одржавање** обухвата обнове оперативних површина и објеката, инсталација и уређаја којима се осигуравају њихова трајност и поузданост, без промјене техничких карактеристика.

(5) Појачано одржавање, по правилу се обавља периодично и по потреби, а радови се изводе на основу претходно израђене техничке документације.

(6) О обављеном појачаном одржавању води се документација коју оператор аеродрома мора чувати у својој архиви, све док је предмет појачаног одржавања у употреби.

Члан 4.

(Појмови)

Појмови употребљени у овом Правилнику имају сљедећа значења:

а) **суви снијег**; снијег који се може одувати и који се распада послје покушаја стварања сњежне грудве, чија запреминска маса износи приближно 0,35 кг/дм³;

б) **влажни снијег**; снијег који се сједињује када се стегне рукама и од којег се може створити сњежна грудва, чија запреминска маса износи приближно 0,35 до 0,50 кг/дм³;

-
- c) **сабијени снијег;** снијег који је сабијен у чврсту масу која се не може више сабијати и мијењати облик, а која се ломи у комаде при подизању, чија запреминска маса износи приближно 0,5 и више кг/дм³;
  - d) **бљузгавица;** вода засићена снијегом која се при гажењу унаоколо распљусне, а чија запреминска маса износи приближно од 0,5 до 0,8 кг/дм³;
  - e) **влажна површина за кретање ваздухоплова;** површина чија је боја промијењена због влажности;
  - f) **мокра површина за кретање ваздухоплова;** површина натопљена водом, али без видљивог слоја воде;
  - g) **барице;** вода задржана у удубљењима;
  - h) **водени слој;** видљиви слој воде којим је покривена оперативна површина.

ДИО ДРУГИ - ПРЕГЛЕДИ

Члан 5.

(Вођење документације)

Оператор аеродрома дужан је водити документацију о обављеним прегледима који могу бити у облику образаца, дневника, записника или извјештаја, а коју је дужан чувати најмање пет година у својој архиви.

Члан 6.

(Редовни преглед)

- (1) Редовни преглед оперативних површина, инсталација и уређаја за свјетлосно обиљежавање (свјетла ПСС-а, стаза за вожњу и стајанка, свјетла прилаза, показивачи нагиба прилажења, свјетла за обиљежавање препрека и др.) обавља се најмање два пута на дан у вријеме у којем се аеродром користи на начин који не омета саобраћај.
- (2) Први редовни преглед из става 1. овога члана обавља се прије првог јутарњег редовног лета, а ако је вријеме у којем се аеродром користи за ваздушни саобраћај мање од 24 сата, први редовни преглед обавља се прије отварање аеродрома за ваздушни саобраћај.
- (3) Други редовни преглед обавља се непосредно прије наступања ноћи.
- (4) Преглед из става 1. овога члана обавља се и ако то захтијева надлежна контрола ваздушног саобраћаја, односно ваздухопловни инспектор, односно увијек када оператор посумња у регуларност стања објеката, опреме и инсталација.

Члан 7.

(Преглед у ванредним ситуацијама)

Изнимно од одредбе става 1. члана 7. овога Правилника, преглед се обавља и у краћим временским интервалима, ако су површине за кретање ваздухоплова покривене снијегом, ледом, бљузгавицом, сланом, односно ако настану сљедеће промјене и то:

- a) промјена коефицијента трења од 0,05;
- b) промјена дебљине слоја већа од 20 мм за суви снијег, већа од 10 мм за влажни снијег и већа од 3 мм за бљузгавицу;
- c) промјена расположиве дужине или ширине ПСС-е од 10% или више;
- d) било која промјена у врсти атмосферског талога или површини, која захтијева измјене у дијелу Ф или Т извјештаја (образац број 2, који се налази у Додатку 1 овог Правилника и чини његов саставни дио);
- e) када постоје сњежни наноси на једној или обје ивице ПСС-а, а деси се промјена у висини или удаљености од централне линије;
- f) било која промјена интензитета или уочљивости свјетала ПСС-е;
- g) промјена било којих других услова за које се на основу искустава и познавања локалних услова зна да су битни.

Члан 8.

(Извјештај о обављеном прегледу)

- (1) Извјештај о обављеном прегледу израђује се на обрасцу број 1, а ако на оперативним површинама има снијега, леда, бљузгавице или слане, на обрасцу број 2.
- (2) Изглед и садржај обрасца број 1 и обрасца број 2 из става 1. овога члана приказани су у Додатку 1 и Додатку 2 овога Правилника и чине његов саставни дио.
- (3) Оператор аеродрома, извјештај из става 1. овога члана без одлагања доставља надлежној контроли ваздушног саобраћаја.

Члан 9.

(Обавјештавање о затворености аеродрома)

- (1) Ако се на оперативним површинама, уређајима за свјетлосно обиљежавање предвиђа чишћење или други радови, оператор аеродрома, дужан је прије почетка радова обавијестити надлежну контролу ваздушног саобраћаја да ће аеродром бити затворен, односно прије завршетка свих радова да ће аеродром бити поново отворен или бар прогнозу завршетка радова 30 минута прије завршетка.
- (2) Изнимно од одредбе става 1. овога члана, аеродром се може одмах затворити ако настану изненадне појаве (ненадан сњежни пљусак, киша која се леди, поплава, потрес, прекид напајања електричном енергијом због оштећења каблова и сл.).
- (3) Надлежна контрола ваздушног саобраћаја ће регулацијом саобраћаја омогућити нормално и безбједно обављање послова из става 1. овог члана.

Члан 10.

(Извјештаји надлежног хидрометеоролошког завода)

- (1) Оператор аеродрома дужан је редовно пратити извјештаје надлежног хидрометеоролошког завода.
- (2) Метео служба на аеродрому дужна је такође пратити метеоролошке промјене и о свим промјенама обавијестити оператора аеродрома.

Члан 11.

(Преглед ПСС-а)

- (1) Преглед ПСС-а обавља се по дијеловима.
- (2) Дијелови из става 1. овога члана исте су дужине и обиљежавају се римским бројевима I, II и III, с тим што је дио I увијек прва трећина дужине ПСС-е, гледано од прага с нижом бројном ознаком.

Члан 12.

(Преглед стаза за вожњу)

Преглед стаза за вожњу обавља се по дијеловима, а подјела на дијелове обавља се у складу с одредбом члана 11. став 2. овога Правилника.

Члан 13.

(Мјерење атмосферског талога)

- (1) Дубина атмосферског талога се мјери на читавој дужини УСС-е на размаку од 3 м до 10 м, са обје стране оси УСС-е.
- (2) Размак између двије мјерне тачке може износити највише 30% од дужине УСС-е.
- (3) Размак између крајева УСС-е и прве или последње мјерне тачке мора износити приближно 5% од дужине УСС-е, рачунајући од крајева УСС-е.
- (4) Средња вриједност дебљине атмосферског талога за сваку трећину УСС-е израчунава се на основу измјерених вриједности из ставова 1., 2. и 3. овога члана.

Члан 14.

(Преглед ивичних површина)

- (1) Оператор аеродрома дужан је поред прегледа ПСС-а, обављати преглед површина уз ивицу оперативних површина.
- (2) Висина наслага снијега уз ивицу оперативних површина утврђује се мјерењем највеће висине тих наслага, изражене у сантиметрима и удаљености од ивице оперативних површина, изражене у метрима.

Члан 15.

(Услови кочења)

- (1) Услови кочења провјеравају се увијек када настану околности које могу утицати на промјену коефицијента трења.
- (2) Услови кочења на оперативним површинама провјеравају се мјерењем и израчунавањем коефицијента трења.
- (3) Услови кочења на ПСС-и провјеравају се када је површина дјелимично или у потпуности покривена снијегом, ледом, бљузгавицом, а на другим оперативним површинама када се може процијенити да ће ти услови бити неповољни за кретање ваздухоплова.

Члан 16.

(Мјерење коефицијента трења)

- (1) Коефицијент трења мјери се дуж двије мјерне линије које су паралелне с оси ПСС-е, на размаку од 3 м до 10 м с обје стране оси водећи рачуна о референтном ваздухоплову у слијетању или најчешће једно мјерење радити на 3 м, а друго на 5 м с обје стране оси.
- (2) За сваки дио ПСС-е одређује се средњи коефицијент трења.
- (3) Ако се мјерење обавља континуалним мјерним уређајима, средња вриједност израчунава се на основу података регистрованих за сваку трећину ПСС-е, а ако се мјерење врши кочиним возилом - средња вриједност коефицијента трења израчунава се на основу најмање девет мјерења дуж сваке од двије мјерне линије, с тим што се обухвата цијела дужина ПСС-е. Размак између двије мјерне тачке мора бити око 10% од употребљиве дужине ПСС-е.

Члан 17.

(Метод мјерења коефицијента трења)

- (1) Коефицијент трења мјери се уређајима који су предвиђени стандардима Организације међународног цивилног ваздухопловства (ИКАО).
- (2) Уређај којим се мјери коефицијент трења мора бити баждарен према упутама произвођача уређаја.
- (3) Мјерења се обављају под условом које одреди произвођач за сваки уређај посебно и за одређено стање површина (брзина, техника кочења, тежина, притисак пнеуматика, снијег, вода и сл.).

Члан 18.

(Учесталост провјере услова кочења)

Услови кочења на ПСС-и провјеравају се најмање једном годишње на аеродромима с више од 5000 ваздухопловних операција, најмање сваке двије године на аеродромима с 2000 до 5000 ваздухопловних операција и најмање сваке три године на аеродромима с мање од 2000 ваздухопловних операција или када се за то укаже потреба због промјене стања на оперативним површинама која може довести до промјене коефицијента трења (промјене текстуре површине колника, наслага гуме од пнеуматика ваздухоплова при слијетању и кочењу, наноси уља и мазива, могућност емулгације нанесених честица прашине и пепела и др.).

Члан 19.

(Оштећења на оперативној површини)

- (1) Ако се приликом прегледа утврди да на оперативној површини има оштећења у облику:
  - а) љускања површине колника,

-
- b) пукотина или деформације површине колника,
c) неравнина (испупчења, удубљења), страних предмета и сл.,

а наведена оштећења могу угрозити безбједност ваздушног саобраћаја, такве површине се морају искључити из употребе.

- (2) У извјештај о извршеном прегледу оперативних површина уписаће се да ли су исте у употребном стању.

Члан 20.

(Систем за обиљежавање у дневним и ноћним условима)

Прегледом оперативних површина утврђује се стање и исправност система за обиљежавање у дневним и ноћним условима.

Члан 21.

(Учесталост прегледа)

- (1) Преглед, контрола исправности, подешавање и испитивање објеката, инсталације, уређаја, опреме и средстава обављају се дневно, седмично, мјесечно, тромјесечно, шестомјесечно и годишње.
- (2) Подаци о извршеном дневном прегледу из става 1. овога члана уносе се у образац број 1.
- (3) Подаци о извршеним прегледима и радњама из става 1. овога члана уписују се у дневнике радова. Записе о извршеним мјерењима потписује овлаштена особа која је извршила мјерење. Извјештај о обављеном мјерењу мора се налазити у прилогу дневника рада.

Члан 22.

(Дневни преглед)

Дневни преглед из члана 21. овога Правилника обухвата:

- 1) провјеру свих расвјетних тијела система расвјете оперативних површина и прилазне расвјете (прегорјеле сијалице, запрљани или сломљени стаклени дијелови леће и др.);
- 2) провјеру читавог система расвјете оперативних површина после уклањања снијега, нарочито у односу на наслагe снијега које заклањају свјетилке;
- 3) провјеру даљинског управљања укључења и промјене интензитета свјетлости прилазне расвјете и расвјете оперативних површина и ПАПИ, регулатора константне струје;
- 4) провјеру свих система за освјетљавање и обиљежавање препрека и средстава за укључивање звучних и свјетлосних сигнала за упозорење и њихових инсталација.

Члан 23.

(Седмични преглед)

Седмични преглед из члана 21. овога Правилника обухвата:

- 1) провјеру резервног напајања електричном енергијом:
  - пробни рад електроагрегата с контролом напона, фреквенције и других параметара
  - контрола времена покретања електроагрегата и преузимања оптерећења, у складу са ИСАО Анекс 14, Одјелјак 8.1
  - стабилност и регуларност излазних карактеристика генератора, вибрације уз претходно загријавање мотора
  - провјера свих система заштите, спојних елемената, количине горива и сл.
- 2) провјеру функције резервног напајања електричном енергијом - УПС, ако је уграђен.

Члан 24.

(Мјесечни преглед)

Мјесечни преглед из члана 21. овога Правилника обухвата нарочито:

- 1) провјеру функционалности система регулације, сигнализације и даљинског управљања расвјете оперативних површина, рада регулатора у свим степенима расвјете оперативних површина и прилазне расвјете;
- 2) провјеру рада система контроле кретања ваздухоплова и возила (индукцијске петље и/или други системи) по оперативним површинама, ако је уграђен;
- 3) општи преглед система аеродромске расвјете и регулатора константне струје;
- 4) провјеру интензитета свјетлости расвјете у оси ПСС-е (ЧЛ) и расвјете у зони додира ПСС-е (ТДЗ).

Члан 25.

(Тромјесечни преглед)

Тромјесечни преглед из члана 21. овога Правилника обухвата:

- 1) провјеру обавезних и обавјештајних знакова на оперативним површинама;
- 2) провјеру усмјерености прилазних свјетала.

Члан 26.

(Шестомјесечни преглед)

- (1) Шестомјесечни преглед из члана 21. овога Правилника обухвата мјерење отпора изолације свих примарних струјних кругова система расвјете оперативних површина и прилазне расвјете. Отпор изолације каблова нове и постојеће инсталације мора бити најмање 50 МΩ. Ако се приликом контроле покаже да отпор изолације пада, провјеру отпора изолације обављати чешће с утврђивањем узрока пада. Минимални отпор изолације кабла је 5 МΩ. Мјерење отпора изолације смију обављати само особе обучене за мјерење високим напоном уз примјену правила заштите од додира опасног напона.
- (2) Прорачун отпора изолације и мјерење изолованости кабла за напајање електричном енергијом и кабловима за сигнализацију и управљање проводе се у складу с ИСАО Доц 9157-АН/901 "Аеродромски приручник - електрични системи".
- (3) Провјеру подешености угла свјетлосног снопа из ваздуха урадити заједно са провјером навигационе опреме (калибража ЛЛЗ и ГП).

Члан 27.

(Годишњи преглед)

Годишњи преглед из члана 21. овога Правилника обухвата:

- мјерење интензитета освјетљености на стајанци, при чему просјечна хоризонтална освјетљеност мјеста паркирања ваздухоплова не смије бити мања од 20 Лукс, са уједначеним односом (средњи према минималном) од највише 4:1, а просјечна вертикална освјетљеност не смије бити мања од 20 Лукса на висини од 2 м изнад пристанишне платформе, у потребним смјеровима. Хоризонтална освјетљеност осталих површина пристанишне платформе не смије бити мања од 50% просјечне освјетљености мјеста паркирања, са уједначеним односом (просјечан према минималном) од највише 4:1;
- преглед окана и канализације кабловских инсталација;
- провјера отпора уземљења, у складу са електротехничким прописима;
- провјера свјетилки уграђених у оперативне површине (ЦЛ, ТДЗ, АПХ, ТХР). Провјера треба бити урађена у складу са ФАА АЦ 150/5340-26.

Члан 28.

(Технички преглед исправности)

- (1) Оператор аеродрома дужан је најмање једном годишње обавити преглед исправности све опреме аеродромских служби, а на основу упутства и препоруке произвођача опреме (генератори, вучна возила, самоходне стенице, утоваривачи, приколице, средства за земаљски превоз путника и друга возила за опскрбу, чишћење, одлеђивање и осталу опрему и опслуживање ваздухоплова прије и после лета, као и остала возила која служе за обављање других послова на стајанци и маневарским површинама).

---

(2) Преглед из става 1. овога члана обавља се и чешће ако стање опреме и средстава аеродромских служби то захтијева.

(3) Оператор аеродрома дужан је водити документацију о извршеном прегледу из става 1. овога члана и ту документацију чувати пет година у својој архиви.

ДИО ТРЕЋИ - ПОПРАВКЕ И ОТКЛАЊАЊЕ НЕДОСТАКА

Члан 29.

(Поправке и отклањање недостатака)

Током редовног одржавања оперативних површина морају се одмах отклонити сви недостаци и извршити одређене поправке, а нарочито:

- 1) поправак мјестимичних површинских оштећења површине колника и оштећења дуж спојница и на ћошковима плоча бетонског колника;
- 2) денивелација са замјеном или без замјене површине колника на мјестима оштећења;
- 3) обнављање недовољно видљивих ознака;
- 4) кошење траве и одржавање прописаних кота и нагиба површина основних стаза;
- 5) замјена дотрајалих кабловских инсталација система свјетлосног обиљежавања и замјена неисправних свјетиљки;
- 6) поправак оштећења на огради;
- 7) друге поправке којима се спрјечавају неправилности и оштећења на оперативним површинама.

Члан 30.

(Одржавање одвода)

Оператор аеродрома дужан је редовно одржавати риголе, одводе, окна и канале који се користе за одвођење воде.

Члан 31.

(План одржавања)

План одржавања за јесенско раздобље осим редовног одржавања обухвата и план припреме за одржавање у зимским условима укључујући и превентивне мјере.

Члан 32.

(Попречни и уздужни нагиби)

- (1) Попречни и уздужни нагиби на површинама ПСС-е, других стаза и стајанци на аеродрому морају се одржавати у складу с прописаним нагибима.
- (2) На површинама ПСС-е не смије бити деформација већих од 3 цм на дужини од 45 м у уздужним профилима ПСС-е.

Члан 33.

(Неравнине)

Нити на једном дијелу површина ПСС-е и брзоизлазних стаза за вожњу не смије бити неравнина које су веће:

- 1) од 1,25 цм - у облику избочина, које не смију бити оштрих ћошкова, мјерено равњачом дужине 3 м у било којем смјеру;
- 2) од 3 мм - у облику улегнућа у којима се може задржати вода, мјерено равњачом дужине 3 м у било којем смјеру.

Члан 34.

(Улегнућа)

(1) Нити на једном дијелу површина стаза за возњу и платформе не смије бити улегнућа у којима се може задржати вода, већих од 3 цм, мјерено равњачом дуљине 3 м у било којем смјеру.

(2) Изнимно од одредбе става 1. овога члана неравнине могу бити веће ако су на аеродрому изграђени риголи или канали за одвод, који не могу довести до оштећења ваздухоплова.

Члан 35.

(Стабилизоване површине)

На стабилованим оперативним површинама не смије бити неравнина већих од 3 цм, мјерено равњачом дужине 3 м у било којем смјеру.

Члан 36.

(Травнате површине)

На травнатим оперативним површинама не смије бити неравнина већих од 5 цм, мјерено равњачом дужине 3 м у било којем смјеру.

Члан 37.

(Планирање опсежних радова)

У раздобљу повољних временских и других услова морају се планирати и одређени опсежни радови утврђени редовним и појачаним одржавањем, а посебно:

- a) обрада нових пукотина и замјена дотрајале масе спојница и пукотина;
- b) поправке, замјене или појачања дотрајалих мјеста на колничким површинама;
- c) заштита асфалтног застора од испаравања битуменског везива;
- d) повећање храпавости колничких површина да би се повећао учинак кочења;
- e) уклањање дрвећа и другог растиња које пробија површине за ограничавање препрека;
- f) провјера равности и носивости колничке конструкције.

Члан 38.

(Ознаке на оперативним површинама)

Ако на оперативним површинама није учљиво више од 30% обојене површине ознаке, због наслага гуме, других нечистоћа, оштећења или промјене основне боје и сл., потребно је исте ознаке обојити.

Члан 39.

(Љетно мјерење коефицијента трења)

(1) Ако се вриједност коефицијента трења на површини ПСС-е смањи испод вриједности датих у колони 7. табеле 1. из става 3. овога члана, подузимају се мјере за побољшање услова кочења (повећања храпавости или обнављање површине колника, чишћење) и истовремено се објављује податак, путем хитних информација (НОТАМ), да је ПСС-а клизава када је покривена водом.

(2) Само мјерење коефицијента трења се врши помоћу уређаја које има вјештачко влажење испред мјерног точка, при чему дубина воде мора бити 1 мм. Притисак у мјерној гуми и газни слој морају бити предвиђени за овај тип мјерења.

(3) Граничне вриједности одржавања одређују се према следећој табели:

Табела 1

Тип опреме за испитивање	Тип	Притисак у гуми (кПа)	Тест брзине (км/х)	Водени слој (мм)	Ново изграђени колник	Одржавани ниво	Минимални коефицијент трења

1)	(2)		(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Mu-meter	A	70	65	1,0	0,72	0,52	0,42
Trailer	A	70	95	1,0	0,66	0,38	0,26
Skiddometer Trailer	Б	210	65	1,0	0,82	0,60	0,50
	Б	210	95	1,0	0,74	0,47	0,34
Surface Friction	Б	210	65	1,0	0,82	0,60	0,50
Tester	Б	210	95	1,0	0,74	0,47	0,34
Vehicle	Б	210	65	1,0	0,82	0,60	0,50
Tester	Б	210	95	1,0	0,74	0,54	0,41
Vehicle							
TATRA Friction	Б	210	65	1,0	0,76	0,57	0,48
Tester	Б	210	95	1,0	0,67	0,52	0,42
Vehicle							
GRIPTESTER	Ц	140	65	1,0	0,74	0,53	0,43
Trailer	Ц	140	95	1,0	0,64	0,36	0,24

(4) Вриједности у колони 6. и 7. из табеле 1 из става 3. овога члана представљају средње вриједности за ПСС-е или њене одређене дијелове. Ако се на дионици од 100 м добију измјерене вриједности мање од оних у колони 7. морају се подузети мјере за побољшање услова кочења.

(5) Детаљно упутство о начину мјерења коефицијента трења дато је у ИКАО доц 9137-АН/898 Приручник за аеродромске услуге, дио 2.

Члан 40.

(Трава и друго растиње на основним стазама)

- (1) Трава и друго растиње на основним стазама не смију бити виши од 30 цм, а трава око свјетилки система свјетлосног обиљежавања мора се одржавати тако да се осигура стална видљивост тих свјетилки из ваздухоплова у полијетању, слијетању и кретању по оперативним површинама.
- (2) На травнатим оперативним површинама трава не смије бити виша од 15 цм.
- (3) Ако се на травнатим површинама појаве кртичњаци, те се површине морају поравнати и увалати.

Члан 41.

(Овлаштена особа за одржавање система свјетлосног обиљежавања)

Оператор аеродрома дужан је осигурати на аеродрому, док је отворен, овлаштену особу за одржавање система свјетлосног обиљежавања.

Члан 42.

(Резервни дијелови уграђене опреме)

За све елементе система расвјете (обиљежавања), оператор аеродрома мора посједовати довољну количину резервних дијелова уграђене опреме, а у сврху омогућавања хитних поправака и замјене неисправних дијелова истог система.

Члан 43.

(Годишњи план редовног одржавања)

Оператор аеродрома обавезан је утврдити годишњи план редовног одржавања и осигурати мјере за поправак оперативних површина, објеката, инсталација, уређаја, опреме и средстава који омогућују безбједно полијетање, слијетање и боравак ваздухоплова, као и прихват и отпрему ваздухоплова, путника и ствари.

ДИО ЧЕТВРТИ - ЧИШЋЕЊЕ

Члан 44.

(Страни предмети и текућине на оперативним површинама)

- (1) На оперативним површинама не смију се налазити страни предмети (издвојени дијелови површине колника, остаци шљунка, пијеска и прашине, остаци покошене траве и сл.) који могу оштетити ваздухоплов.
- (2) Наслаге уља, мазива, гуме и сл. морају се хитно уклањати с оперативних површина.

Члан 45.

(Одржавање заштитних појасева оперативних површина)

Заштитни појасеви (strip) оперативних површина морају се одржавати на начин да се спријечи могућност да нечистоће или камени агрегат буде усисан од мотора ваздухоплова.

Члан 46.

(Средства за одлеђивање/заштиту од залеђивања оперативних површина)

Оператор аеродрома мора правремено осигурати довољну количину средстава за одлеђивање/заштиту од залеђивања оперативних површина.

Члан 47.

(План уклањања снијега, леда и слане)

Оператор аеродрома, дужан је направити план уклањања снијега, леда, бљузгавице и слане, с разрађеним приоритетом, начином чишћења, поступцима, саставом тима и радним временом тима, одговарајућом механизацијом и средствима (тип и број уређаја, средства за одлеђивање и др.).

Члан 48.

(Уклањање атмосферског талога)

- (1) Атмосферски талог са стабилизаних и травнатих оперативних површина уклања се на начин да се те површине не оштете.
- (2) Атмосферски талог мора бити уклоњен с површина ПСС-а и с других површина које се користе у условима категорије II и III, а на осталим оперативним површинама дебљина атмосферског талога не смије бити већа од дебљине прописане у члану 51. овога Правилника, ако услови кочења нису лоши.

Члан 49.

(Зимска опрема)

- (1) Опрема за чишћење снијега, леда, бљузгавице и слане мора бити исправна прије почетка зимске сезоне.
- (2) Оператор аеродрома мора најкасније до 1. новембра текуће године обавити преглед зимске опреме којим ће утврдити исправност као и обавити обуку особа које ће руковати том опремом.

Члан 50.

(Ознаке за обиљежавање стаза покривених снијегом)

Прије почетка зимске сезоне морају се поставити ознаке за обиљежавање стаза покривених снијегом. То могу бити дрвени кочићи или заставице одређене висине и обојени одговарајућом бојом.

Члан 51.

(Чишћење површина)

(1) Чишћење површина за кретање ваздухоплова започиње одмах послије покривања површине колника падавинам, односно најкасније када покривач достигне дебелину од 15 мм (бљузгавица), односно 20 мм ако је снијег влажан и 50 мм ако је снијег сух.

(2) Изнимно од одредбе става 1. овога члана, чишћење мора започети раније ако су услови кочења лоши.

Члан 52.

(Зимско мјерење коефицијента трења)

Услови кочења на ПСС-и у зимским условима приказују се описно и одређеним бројем (кодом) који одговара коефицијенту трења, према табели 2:

Табела 2

Измјерени/израчунати коефицијент трења	Оцјена кочења	Код
0,40 и више	добро	5
0,39 до 0,36	средње до добро	4
0,35 до 0,30	средње	3
0,29 до 0,26	средње до лоше	2
0,25 и мање	лоше	1
	непоуздано или се не може измјерити	9

Члан 53.

(Висина сњежног покривача)

(1) Висина сњежног покривача на површинама заштитних појасева основне стазе зависно од типа ваздухоплова који саобраћа на аеродрому, мора бити толика да крила ваздухоплова сигурно надвисују сњежни покривач тако да турбине мотора ваздухоплова не могу усисати снијег и лед те за случај да се спољни точак главног подвозја нађе на ивици површине за кретање ваздухоплова.

(2) За ПСС-у и друге стазе аеродрома референтних кодних ознака Д и Е према ИСАО Анекс 14, максимална висина снијег не смије бити већа од висине на слици 1.

Слика 1

(3) За ПСС-у и друге стазе аеродрома кодне ознаке Ц висина снијег не смије бити већа од висине профила на слици 2.

Слика 2

(4) За ПСС-у аеродрома кодних ознака А и Б, снијег мора бити нижи од најниже тачке критичног ваздухоплова када се спољни точак главног подвозја налази на спољној ивици ПСС-е.

(5) Послије престанка падања снијег, када то услови дозволе, висина снијег из овога члана мора се смањити да би се у случају поновног чишћења могла одржати прописана висина снијег.

Члан 54.

(Начин чишћења снијег око расвјетних тијела за обиљежавање)

(1) Снијег око расвјетних тијела за обиљежавања чисти се тако да усмјерено зрачење расвјетног тијела не буде заклоњено снијегом.

(2) Код расвјетних тијела која су постављена на нивоу терена, у непосредној близини расвјетних тијела снијег мора бити очишћен на размаку од 0,5 м у смјеру зрачења до висине од 0,1 м. Код издигнутих расвјетних тијела снијег мора бити очишћен најмање 0,2 м испод извора зрачења.

(3) На размацима већим од размака из става 2. овога члана, снијег се чисти тако да се слој снијег налази испод равни под позитивним нагибом од 4%, која почиње на нивоу очишћеног снијег непосредно око свјетилке.

Члан 55.

(Одлеђивање/заштита од залеђивања оперативних површина)

За одлеђивање/заштиту од залеђивања оперативних површина користе се испитана хемијска средства која не утичу неповољно на околину, на материјал од којег је произведен ваздухоплов и која оштећују површине колника у најмањој могућој мјери.

Члан 56.

(Возила и уређаји за чишћење оперативних површина)

Возила и уређаји за чишћење оперативних површина, као и друга возила која се крећу по оперативним површинама, морају имати укључена ротациона свјетла жуте боје за сво вријеме задржавања на тим површинама и морају бити у сталној радио-вези с вођом тима за чишћење.

Члан 57.

(Одобрење за чишћење)

Чишћење оперативних површина, за вријеме званичне отворености аеродрома, може започети након што се добије одобрење од надлежне контроле ваздушног саобраћаја.

Ако се чишћење изводи за вријеме затворености аеродрома, одобрење од надлежне контроле ваздушног саобраћаја није потребно.

Члан 58.

(Обавеза вође тима за чишћење)

Вођа тима за чишћење дужан је, када се лично увјери да су сва возила, уређаји и опрема напустили оперативне површине, радио-везом обавијестити надлежну контролу ваздушног саобраћаја да су оперативне површине слободне за ваздушни саобраћај.

ДИО ПЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 59.

(Прелазна одредба)

Овим Правилником престаје да важи Правилник о одржавању објеката, опреме и инсталација од значаја за безбједност ваздушне пловидбе на аеродромима ("Службени лист СФРЈ", број 9/84).

Члан 60.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 61.

(Оперативне наредбе генералног директора БХ ДЦА)

(1) Генерални директор БХ ДЦА може Оперативним наредбама ограничити употребу овога Правилника или одредити посебне и допунске услове у примјени овога Правилника уколико то буду захтијевале одредбе прописа БиХ, као и уколико то буде произишло из захтјева регулативе ИСАО.

(2) Оперативне наредбе садрже:

- a) разлог издавања;
- b) примјењивост и дужину трајања;
- c) радње и поступке које треба подузети.

Члан 62.

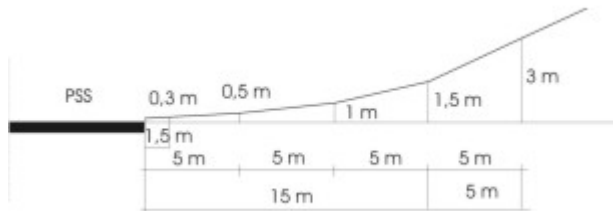
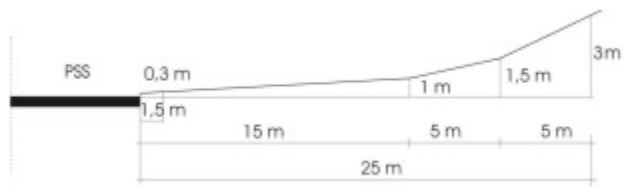
(Остале обавезе)

За појединости које нису утврђене овим Правилником примјењиваће се стандарди и препоручене праксе ИСАО Анекса 14. и домаћи регулативни прописи који се односе на ову област.

Број 02-292.3-603/06
19. маја 2006. године
Сарајево

Генерални директор
Ђорђе Ратковица, с. р.

Образац број 1

	(ИНДИКАТОР ЛОКАЦИЈЕ АЕРОДРОМА) А) →	(ДАТУМ/ВРИЈЕМЕ ПОСМАТРАЊА) Б) →			(ОДРЕЂИВАЧ ПИСТЕ) Ц) →						
		Трећине писте			Рулнице						Платформа
		I	II	III	"А"	"Б"	"Ц"	"Д"	"Е"	"Ф"	
СТАЊЕ НА ПОВРШНИ											
	а – суво и чисто б – влажно ц – мокро д – барице е – водени слој										
НЕИСПРАВНОСТИ											
ПОВРШИНЕ	Оштећење застора										
	Страни предмети										
	Неравнине веће од допуштених										
	Хоризонталне ознаке										
	Вертикалне ознаке										
	Насlage гуме и сл.										
	Заштитни појас и основна стаза										
СВЈЕТЛОСНО ОБИЉЕЖАВАЊЕ	Свјетла ивице										
	Свјетла осе										
	Свјетла прагова писте										
	Свјетла крајева писте										
	Свјетла зоне додира										
	Свјетла показивача угла понирања (ПАПИ)										
	Прилазна свјетла										
	Расвјета платформе (рефлектори)										
	ПРЕПРЕКЕ										
ЈАТА ПТИЦА											
ОПИСНЕ НАПОМЕНЕ											

УПУТСТВО ЗА ПОПУНУ ОБРАСЦА БРОЈ 1

Извјештај вриједи највише 24 часа.

Тачка А

Индикатор локације аеродрома (четверословни индикатор локације).

Тачка Б

Осмоцифрена датум/вријеме група - даје вријеме посматрања као мјесец, дан, сат и минуте у УТЦ; ова тачка мора увијек бити попуњена.

Тачка Ц

Нижи број одређивача писте.

"СТАЊЕ НА ПОВРШИНИ"

Уноси се словна ознака (а, б, ц, д, е) која одговара стању површине.

"НЕИСПРАВНОСТИ"

Уписује се "/" у одговарајуће рубрике, ако нема неисправности. У случају неисправности уписује се "YES".

Ако неисправности угрожавају безбједност ваздушне пловидбе или исправност инсталације свјетлосног обиљежавања испод прописаног минимума, уписује се "NO", чиме се означава да је одређена површина или инсталација изван употребе.

Ако постоје неисправности које су везане за писту, тад се мора иза "YES" додати и лијева ("L") или десна ("R") страна или обје стране ("LR"), проматрано од прага с нижом бројчаном ознаком.

У загради се уписује и број неисправних или заклоњених свјетиљки.

Описом у "ОПИСНЕ НАПОМЕНЕ" дају се поближи подаци о неисправностима.

"ПРЕПРЕКЕ"

Уносе се подаци о свим покретним и непокретним препрекама који нису објављени у АИП.

"ЈАТА ПТИЦА"

Уносе се подаци о јатима птица, ако постоје: на којој су површини, о смјеровима прелетања, врсти птица и сл.

"ОПИСНЕ НАПОМЕНЕ"

Уноси се било која важна оперативна информација или поближе објашњење неисправности из дијела "НЕИСПРАВНОСТИ" овога обрасца.

Образац број 2

(СОМ натпис)	(ПОКАЗАТЕЉ ПРИОРИТЕТА)	(АДРЕСЕ) ←		
	(ДАТУМ И ВРИЈЕМЕ ПОПУЊАВАЊА)	(ИНДИКАТОР СТАВАРАОЦА) ←		
(СКРАЋЕНИ НАТПИС)	(СВАА СЕРИЈСКИ БРОЈ)	(ИНДИКАТОР ЛОКАЦИЈЕ)	ДАТУМ/ВРИЈЕМЕ ПОСМАТРАЊА	(АЛТЕРНАТИВНА ГРУПА)
	с w	. . . . .	. . . . .	. . . . . ←

SNOWTAM	(Серијски број) →	
(ИНДИКАТОР ЛОКАЦИЈЕ АЕРОДРОМА)		А) →
(ДАТУМ/ВРИЈЕМЕ ПОСМАТРАЊА (Вријеме завршетка мјерења у УТЦ))		Б) →
(ОДРЕЂИВАЧ ПИСТЕ)		Ц) →
(ДУЖИНА ОЧИШЋЕНЕ ПИСТЕ, АКО ЈЕ МАЊЕ ОД ОБЈАВЉЕНЕ ДУЖИНЕ (м))		Д) →
(ШИРИНА ОЧИШЋЕНЕ ПИСТЕ, АКО ЈЕ МАЊА ОД ОБЈАВЉЕНЕ ШИРИНЕ (м; ако се грана лијево или десно од централне линије додај "Л" или "Р"))		Е) →
НАСЛАГЕ ПРЕКО ЦИЈЕЛЕ ДУЖИНЕ ПИСТЕ (Посматране на свакој трећини писте, почевши од прага и узимајући мањи број ознаке писте) NIL – ЧИСТА И СУВА 1 – ВЛАЖНА 2 – МОКРА ИЛИ ВОДЕНЕ БАРИЦЕ 3 – ПОКРИВЕНА МРАЗОМ ИЛИ ИЊЕМ (дубина нормално мања од 1 мм) 4 – СУВИ СНИЈЕГ 5 – МОКРИ СНИЈЕГ 6 – БЉУЗГАВИЦА 7 – ЛЕД 8 – НАБИЈЕНИ ИЛИ УВАЉАНИ СНИЈЕГ 9 – СМРЗНУТЕ БРАЗДЕ ИЛИ БРЕЖУЉЦИ		Ф) →
(ПРОСЈЕЧНА ДУБИНА (мм) ЗА СВАКУ ТРЕЋИНУ УКУПНЕ ДУЖИНЕ ПИСТЕ)		Г) →

МЈЕРЕЊА КОЧЕЊА НА СВАКОЈ ТРЕЋИНИ ПИСТЕ И УРЕЂАЈ ЗА МЈЕРЕЊЕ КОЧЕЊА			
ИЗМЈЕРЕНИ ИЛИ ИЗРАЧУНАТИ КОЕФИЦИЈЕНТ	или		
ПРОЦЈЕЊЕНО КОЧЕЊЕ НА ПОВРШИНИ			
0.40 и изнад ДОБРО	5		
0.39 до 0.36 СРЕДЊЕ/ДОБРО	4		
0.35 до 0.30 СРЕДЊЕ	3	X)	→
0.29 до 0.26 СРЕДЊЕ/СЛАБО	2		
0.25 и испод СЛАБО	1		
9 – непоуздано НЕПОУЗДАНО	9		
(Када наводите измјерене коефицијенте користите посматране двије вриједности, праћене скраћеницама које се користе на уређају за мјерење кочења. Када наводите процјењене користите само једну цифру.)			
КРИТИЧНИ НАСИПИ СНИЈЕГА			
(ако их има, унесите висину (цм), удаљеност од ивице писте (м) праћено са "Л", "Р" или "ЛР" ако је примјењиво)		J)	→
СВЈЕТЛА ПИСТЕ			
(ако су нејасна, унесите "ДА" праћено са "Л", "Р" или обоје "ЛР" ако је примјењиво)		K)	→
ДАЉЕ ЧИШЋЕЊЕ			
(ако је планирано, унесите дужину (м) која би требала да се очисти или ако је ријеч о пуној димензији, унесите "ТОТАЛ")		L)	→
ДАЉЕ ЧИШЋЕЊЕ ОЧЕКУЈЕ СЕ ДА БУДЕ ЗАВРШЕНО ..			
(УТЦ)		M)	→
РУЛНИЦА			
(ако није на располагању одговарајућа рулница, унесите "НЕ")		N)	→
НАСИПИ СНИЈЕГА НА РУЛНИЦИ			
(ако су већи од 60 цм, унесите "ДА" праћено удаљеношћу, м)		P)	→
ПЛАТФОРМА			
(ако није употребљива унијети "Не")		R)	→
СЉЕДЕЋЕ ПЛАНИРАНО ПРОМАТРАЊЕ/МЈЕРЕЊЕ ЈЕ ЗА			
(мјесец/дан/сат у УТЦ)		S)	→
ПРИМЈЕДБЕ ОТВОРЕНИМ ТЕКСТОМ			
(укључујући наслаге и друге оперативно значајне информације)		T)	→

УПУТСТВО ЗА ПОПУНУ ОБРАСЦА БРОЈ 2

- Када извјештавате о двије или три писте, поновите тачке од Ц до П.
- Тачке заједно са њиховим индикаторима морају бити у потпуности избачене, када нема информација у којима се садрже.

с. Морају се користити метричке јединице и не извјештава се о јединици мјерења.

d. Максимална валидност SNOWTAM-а је 24 сата. Нови SNOWTAM мора бити издат кад год дође до значајне промјене у условима. Сљедеће промјене које се односе на услове писте сматрају се значајним:

- (1) Промјена у коефицијенту кочења од око 0.05;
- (2) Промјене у дубини наслага веће од сљедећих:
  - 20 мм за суви снијег;
  - 10 мм за мокри снијег;
  - 3 мм за бљузгавицу;
- (3) промјена у расположивој дужини или ширини писте од 10 % или више;
- (4) било која промјена у врсти наслага или промјена у извјештају које захтијевају поновну класификацију у тачкама Ф или Т SNOWTAM-а;
- (5) када постоје критични насипи снијега на једној или на обје стране писте, било која промјена у висини или удаљености од централне линије;
- (6) било која промјена у јасноћи освјетљења писте проузрокована затамњењем свјетала;
- (7) било који услови за које је познато да би могли бити значајни према искуству или локалним околностима.

e. Скраћени натпис "ТТААииии ЦЦЦЦ ММYYГГгг (БББ)" уврштен је како би олакшао аутоматско провођење SNOWTAM порука у компјутерској бази података. Објашњење ових симбола је:

ТТ - одређивач података за SNOWTAM - CW;

АА - географски одређивач за државе; нпр. ЛФ - Француска, ЕГ - Велика Британија;

SNOWTAM серијски број у четворо цифреној групи;

ЦЦЦЦ - четири слова индикатор локације аеродрома на који се SNOWTAM односи;

ММYYГГгг - датум/вријеме посматрања/мјерења, чиме:

ММ - мјесец; нпр., Јануар - 01, Децембар - 12

YY - дан у мјесецу

ГГгг - вријеме у сатима (ГГ) и минутама (гг) (УТЦ);

(БББ) - алтернативна група за: Исправка за SNOWTAM поруку претходно разглашену са истим серијским бројем - ЦОР.

НАПОМЕНА: Заграде у (БББ) су кориштене да покажу да је та група алтернативна.

ПРИМЈЕР:

Скраћени натпис SNOWTAM-а бр. 149 из Цириха, мјерење/посматрање од 7. новембра у 0620 УТЦ:

CWLС0149.LC3X 11070620

Тачка А

Индикатор локације аеродрома (четверословни индикатор локације).

Тачка Б

Осмоцифрена датум/вријеме група - даје вријеме посматрања као мјесец, дан, сат и минуте у УТЦ; ова тачка мора увијек бити попуњена.

Тачка Ц

Нижи број одређивача писте.

Тачка Д

Дужина очишћене писте у метрима, ако је мања од објављене дужине (погледај тачку Т на дијелу извјештаја о неочишћеном дијелу писте).

Тачка Е

Ширина очишћене писте у метрима, ако је мања од објављене ширине; ако се грана лијево или десно од централне линије додај "Л" или "Р" гледано са прага и узимајући мањи број одређивача писте.

Тачка Ф

Наслаге преко читаве дужине писте као што је објашњено у SNOWTAM формат. Одговарајућа комбинација ових бројева може се користити како би показала промјенљиве услове на сегментима писте. Ако је присутно више од једне наслаге на истом дијелу писте, морају бити наведени у низу од врха према дну. Наноси, дубина или наслага значајно већи од просјечних вриједности или друге значајне карактеристике наслага морају бити наведене под тачком Т на разумљивом језику.

Тачка Г

Просјечна дубина наслага у милиметрима за сваку трећину укупне дужине писте, или "XX" ако је није у стању измерити или оперативно није значајна; требала би бити начињена процјена на прецизно 20мм за сухи снијег, 10мм за мокри снијег и 3мм за бљузгавицу.

Тачка Х

Мјерење кочења на свакој трећини писте и уређај за мјерења кочења. Измјерени или прорачунати коефицијент (двје цифре) или, ако није расположиво, процијењено кочење на површини (једна цифра) у низу од прага узимајући мањи број одређивача писте. Унесите код 9 када услови на површини или уређај за мјерење кочења који је на располагању не омогућује да буду направљена поуздана мјерења кочења на површини. Користите сљедеће скраћенице како би сте показали који је уређај за мјерење кочења био употребљен:

БРД - Brakemeter-Dynamometer

ГРТ - Grip Tester

МУМ - Mu-meter

РФТ - Runway friction tester

СФХ - Surface friction tester (гуме са високим притиском)

СФЛ - Surface friction tester (гуме са ниским притиском)

СКХ - Skidometer (гуме са високим притиском)

СКЛ - Skidometer (гуме са ниским притиском)

ТАП - Tapley meter

Ако је кориштена друга опрема наведите то на разумљивом језику.

Тачка Ј

Критични насипи снијега: ако их има унесите висину у сантиметрима и удаљеност од ивице писте у метрима, слиједећи од лијево ("L") или десно ("R") стране или са обје стране ("LR"), гледано од прага и узимајући мањи број одређивача писте.

Тачка К

Ако су свјетла на писти нејасна унесите "ДА" слиједећи од лијево ("L") или десно ("R") стране или са обје стране ("LR"), гледано од прага и узимајући мањи број одређивача писте.

Тачка Л

Када се подузимају даља чишћења, унесите дужину и ширину писте или "ТОТАЛ" ако ће писта бити очишћена у потпуности.

Тачка М

Унесите унапријед очекивано вријеме завршетка у УТЦ.

Тачка Н

Код за тачку Ф може се користити да опише услове рулнице; унесите "НЕ" ако није расположива нити једна рулица која је повезана са пистом.

Тачка П

Ако је примјењива, унесите "ДА" слиједећи од бочне удаљености у метрима.

Тачка Р

Код за тачку Ф може се користити да опише услове платформе; унесите "НЕ" ако платформа није у употреби.

Тачка С

Унесите унапријед очекивано вријеме следећег посматрања/мјерења у УТЦ.

Тачка Т

Опишите на разумљивом језику било коју оперативну значајну информацију али увијек извјештавајте о дужини неочишћене писте (Тачка Д) и величини контаминације писте (Тачка Ф) за сваку трећину писте (ако је одговарајућа) у складу са следећим низом:

10% - ако је мање од 10% писте контаминирано

25% - ако је 11 - 25% писте контаминирано

50% - ако је 26 - 50% писте контаминирано

100% - ако је 51 - 100% писте контаминирано.